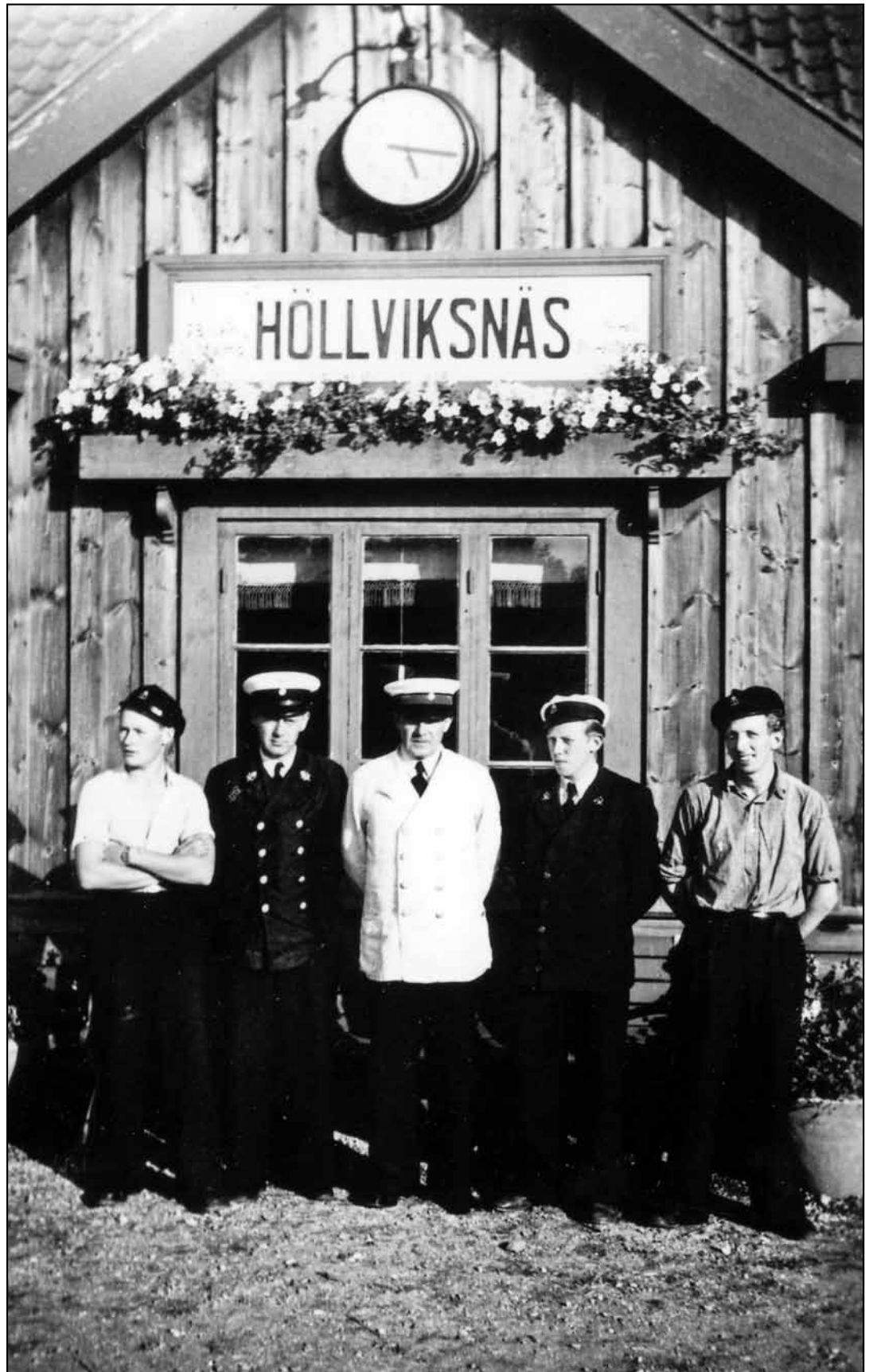

68 april 2018

på Ljungen

Pris 25 kr

KULTURFÖRENINGEN
Calluna
DÅ OCH NU PÅ LJUNGEN

Stationskiosken i Höllviken

Min mor Margit Andersson (född Holmqvist och dotter till Carola Holmqvist, född Rosvall, som hade Höllvikens Hembageri, Fördärvet) föddes och växte upp i Höllviken.

På fotot syns Margit utanför stationskiosken i Höllviken. Hon är då 16 år och var anställd som kioskiträde under sommarlovet. Hon är klädd i Pressbyråns rock av mörkblå blank satin. Det var en av personalen utsedd referensgrupp som kommit med förslaget hur rocken skulle se ut. Den blev mycket uppskattad och kom att gälla för all personal i hela landet. Som flest fanns det 1280 pressbyråkiosker med sammanlagt ca 4000 kioskanställda. Detta var under 60-talet och då hade den blå rocken ersatts även blåvit randig modell. Även Margits äldre syster Edla arbetade i kiosken i början av 40-talet.

Pressbyråns kiosker kunde se olika ut. En del kunde vara åttakantiga med spetsigt tak inspirerat från turkiska lusthus, andra kunde vara mycket enkla i sin utformning.

Höllvikenkiosken var av det senare slaget. På ett yngre vykort över stationen är denna kiosk ersatt med en kiosk med platt tak. På 30-talet anlätades arkitekter som ritade mer funktionella kiosker med större luckor och mer glasrutor på sidorna om luckan. Den nya Höllvikenkiosken ritades av arkitekten B. Jonson i Stockholm och blev allmänt förekommande i landet.

Höllvikenkiosken byggdes, enligt pressbyråns registerkort över Höllviken 1945 och entreprenör var byggmästare Erik Gustafsson i Vislanda. Kiosken stod på SJ:s mark.

Markisen på kiosken var blå och skylten som anas på taket var målad med texten »Pressbyrå«. Margit arbetade som kioskiträde i den nya kiosken under tiden 20 juni till 10 september 1945 vilket framgår av utfärdat rekommendationsintyg.

Sommaren 1945 arbetade min far Bernhard (Andersson) som extra ordinarie stationskarl vid statens järnvägar i Höllviken. På fotot på personalen framför stationsbyggnaden (se omslaget) står Bernhard längst ut till höger. Jag har tyvärr inga namn uppgifter på de andra. Min far var flitig besökare av kiosken

under min mors arbetspass. Det sägs att han började röka för att få anledning att gå dit och köpa cigaretter. Tycke uppstod och höll i sig. Margit fick 1946 tjänst som kartriterska på Stadsingenjörskontoret i Malmö men bodde kvar hemma i Höllviken och pendlade med tåget. Hennes sista månadsbiljett är från december 1948. Margit och Bernhard gifte sig i januari 1949 och flyttade då ihop i lägenhet i Malmö. Bernhard hade då börjat anställning på Tullverket i Malmö och hade slutat röka.

Lars Andersson

Möllegården i Skanör

Invid Möllan Västergatan Hamnvägen i Skanör fanns den i folkmunsk Möllegården och i huset fanns på »resanderum«, som synes verkar ägaren haft humor eller har mindre glada gäster varit framme. »Inga drickspengar, ölrättigheter, man sprischt Deutsch var några förmåner om man inte brydde sig om takdropp.

Han kallar det Långholmens resanderum, kanske har han själv besökt Långholmen i Stockholm som kund eller besökande. Där fanns också en uppmaning »spotta ej på golvet«. Huset revs 1935.

Det fanns ett hus till som kall-

lades Möllegården på på Mellangatan, första huset efter gästis på vänster hand. De som ägde möllan vid Västergatan köpte därefter denna fastighet och bosatte sig där.

ihj

Till vänster: Möllan vid sekelskiftet.

Falsterbokkanalen på 1940-talet

Diabilder tagna strax efter kriget. Bilderna har vi fått låna av Margareta Holgersson

Stormfloden 1872

Det står en minnessten på Östergatan i Skanör, alldeles uppe vid Rådhusstorget. Den minner om en katastrof som nu åter blivit aktuell.

Kommunen förbereder byggnaderna av vallar runt Falsterbonäset för att förhindra liknande översvämningar i framtiden.

Det kan ju tyckas vara lite sent påkommet såhär nästan 150 år senare. Men 1872 var ett så kallat 100 års-vattenstånd och man befärar att det kan komma nya översvämningar baserat på hur vädret har förändrats de senaste årtiondena.

Översvämningen onsdagen den 13 november 1872 berodde på en kraftig nordan som under en längre tid pressade ner stora vattenmängder genom Öresund och Bälten. När vinden vände och friskade i till storm (eventuellt orkan), skulle plötsligt allt vattnet ut samma väg som det kommit – allt över en natt. Det bäddade för en katastrof.

Det finns listor på de fartyg som gick på grund på den danska sidan. Det är ca 260 strandningar under denna enda natt. Dessutom ett 50-tal på den skånska sidan.

De danska öarna Lolland, Fyn och Falster dränktes nästan helt och ca 150 personer drukkade. (Kjeld Ejedorf, *Stormfloden*). På den svenska sidan var det främst Skåne som drabbades. Simrishamns hamn förstördes till stor del och Flasterbonäset översvämmades. Många hus förstördes av vattenmängderna och på sydkusten tog den med sig en del hus ut till havs.

Vattnet steg med 2,4 meter i Skanör där tångvallarna till en början hindrade vattnet att tränga in i staden, men till slut brast vallarna och vattnet dränkte Skanör under ett dygn, för att sedan dra sig tillbaka,

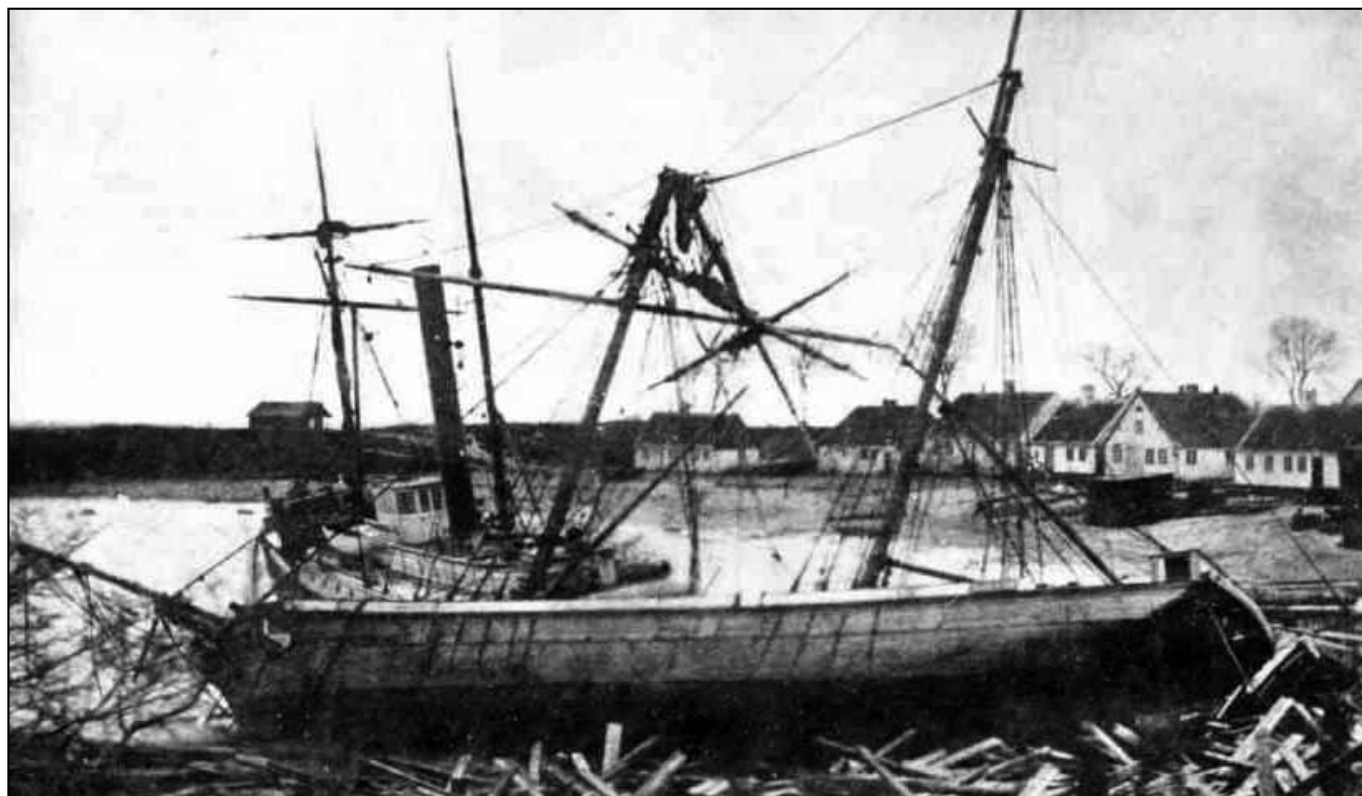
Hamnen i Svaneke på Bornholm efter stormen. Foto Johan Hansen.

men med stora skador på hus, åkrar och boskap som följd.

Totalt krävde stormfloden 271 människoliv runt Södra Östersjön, 2 885 byggnader förstördes och 15 160 människor förlorade sina hem.

chk

Simrishamn efter stormen. Närmast skonnerten Albano och bakom den ångfartyget Transit 2. Det tog 52 timmar för redaren att få telegrammet som talade om att hans ångfartyg gått på grund. Även kommunikationerna bröt ihop denna natt.

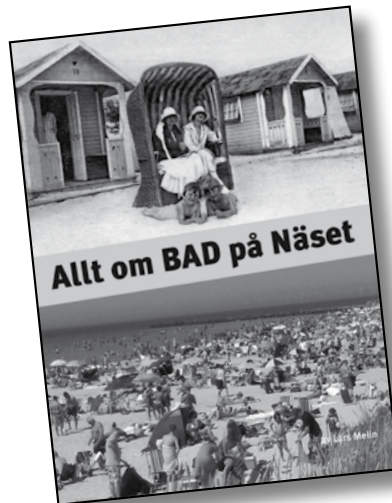

Goda råd vid badning i öppet vatten

Ni har väl sett Bertil Ringbergs häfte som kostar 70 kronor. Finns på våra vanliga försäljningsställen eller genom beställning från: calluna@tele2.se

Under devisen »Det finns faktiskt hopp om livet på Falsterbonäset« ger Bertil Ringberg en inträngande berättelse med bilder om vad som hänt de senaste 4000 åren.

Allt om BAD på Näset
120 kr

Våra böcker finns att köpa på biblioteken i Höllviken och Skanör och ICA Supermarket i Skanör, ICA Toppen, Höllvikens färghandel samt Asps bokhandel på Gallerian i Höllviken.

»För att hafva full nytta af badet bör man taga det vid den tid på dagen, då man känner sig starkast och mest upplifvad, således på morgonen. Personer med stark hälsa kunna till och med bada före frukosten, men äfven de känna sig sedan trötta och nedstämda och för klena personer är detta skadligt. Lämpligaste tiden är 2 timmar efter frukosten och den längsta tiden man bör uppehålla sig i vattnet är 10-11 minuter. Barn bör ej bada före klockan 11 på förmiddagen. Man bör avkläda sig hastigt och sedan skynda i vattnet och neddoppa hela kroppen så att vågorna slå över den. Stundom händer det att håret faller av under första delen af badterminen, men detta symptom är ej farligt, och skall strax växa bättre än förut. Klena personer bör ej utsätta sig för starka kropp- eller sinnesrörelser strax efter badet, ty detta förorsakar trötthet.«

Citat ut boken »Fråga mig om allting, oumbärlig handbok« 1883.

Kallelse till årsmöte

i Kulturföreningen Calluna.

Måndagen den 21 maj 2018 kl. 18:30, Ljungkyrkan Höllviken.

Förutom sedvanliga årsmötesförhandlingar blir det kort information om Omtankens hus i Höllviken.

Därefter blir det kaffe och kaka.

Styrelsen

Vi fortsätter visningarna av Per Albin-linjen under 2018: 28 april, 19 maj, 2 juni, 16 juni, 7 juli, 28 juli, 11 augusti, 1 september och 15 september.

Kostnad 50 kr person inklusive ett häfte om vandrigen.

Högst 22 personer per tur.

Anmälan till: calluna@tele2.se

Betalning till bankgiro 5470 -1248. Ange namn och antal.

Turen tar ca 2,5 timmar inklusive paus, fika medtages.

Medlemsavgift

En påminnelse om detta det sista nummer Du får om Du inte betalt medlemsavgiften för 2018.

Närmare 650 medlemmar visade förra året sitt stöd för oss genom sina medlemsavgift. Detta stöd har ju genom åren resulterat i en mängd böcker och skrifter om Falsterbonäset. Ett flertal utställning kring olika teman, föreläsningar och bildvisningar m.m. Allt enligt våra stadgar »att sprida kunskap om Ljungen« och Skanör och Falsterbo.

Vi är tacksamma om Du fortsätter att betala medlemsavgiften 150 kr även för 2018. Bankgiro 5470-1248.

Styrelsen

På Ljungen ges ut av
KULTURFÖRENINGEN
CALLUNA

Styrelse

Ingemar H. Johansson
Christian Kindblad
Eila Jonsson
Bertil Björck
Thomas Törnqvist
Lars Melin

Redaktör

Christian Kindblad, *chk*
christian.kindblad@telia.com

Ansvarig utgivare

Ingemar H. Johansson, *ihj*
calluna@tele2.se

Grafisk form

Christian Kindblad

Tryck

Holmbergs, Malmö

Adress

Kulturföreningen Calluna
Västra Mölledalsvägen 18
236 34 Höllviken
040-45 11 48

Callunas hemsida
www.calluna.nu

Medlemsskap

Sätt in 150 kr på vårt konto
bankgiro 5470-1248

Tidningen utkommer
med 3-4 nummer per år.

Återge gärna våra artiklar
men ange alltid källan.

Ljung, *Calluna vulgaris*

KULTURFÖRENINGEN
Calluna
DÅ OCH NU PÅ LJUNGEN